

Nacionalinį nematerialaus kultūros paveldo vertybių savaitę, kuriame – per amžius sukauptos žinios, įgūdžiai, susiformavusios tradicijos, iš kartos į kartą perduodama patirtis, papildė dar septyni unikalūs reiškiniai.

Tarp jų – Žolinės atlaidų šventimas Panevėžio rajone Krekenavoje.

Senojoje tradicinėje kaimo bendruomenėje per Žolinę buvo švenčiama augmenijos branda ir dėkojama už derlių, ūkininkai ruošdavo vaises, lankydavo vieni kitus. Įsigalėjus krikščionybei, Žolinė sutapatinta su Švč. Mergelės Marijos dangun ėmimo diena. Šventės sakralumą, svarbą ir ilgametės tradicijos tęstinumą Aukštaitijos regione atspindi Didieji Krekenavos Žolinės atlaidai, žinomi nuo XV a. pab. Krekenaviškiams Žolinė yra atsinaujinimo šventė, proga sukviesti gimines ir draugus, surengti kermošių, ragauti vasaros pabaigai būdingų vaišių. Žolynų puokščių ruošimas, vainikų, bromų pynimas – senas vietos paprotys, kurį atgaivino ir tęsia parapijos bendruomenė. Tikima, kad per pamaldas pašventintos puokštelės, kruopščiai surištos iš skirtingas simbolines reikšmes turinčių augalų, atlieka apsauginę funkciją – jos, laikomos garbingoje namų vietoje, atbaido nelaimes, o prieš Velykas su verba yra pagarbiai sudeginamos.

Kartu su Panevėžio rajone gyva tradicija į nematerialaus kultūros paveldo vertybių savaitę šiemet įtrauktas pintinių juostų pynimas Aukštaitijoje, lietuvininkų dainavimo, šilinių dzūkų grybavimo tradicijos, poledinė bumbinamoji stintų žvejyba, poledinė stintelių žvejyba sukanant bobas Lūšių ežere, Lietuvos totorių gastronomija.

Praėjusiais metais į savaitę įtraukta Panevėžio rajone Vadokliuose puoselėjama tradicija – Velykų būgno mušimas Aukštaitijoje.

Šiuo metu savaitė nuo 2017 m. yra jau 39 vertybės, susijusios su įvairiomis atlikimo meno, tautodailės, amatų, švenčių, kulinarinio paveldo ir kitomis tradicijomis – nuo drevinės bitininkystės iki polkos, nuo kryžių ar šventviečių lankymo iki Rasų šventės, nuo karaimų vestuvių iki totorių Sabantujaus, nuo pirtininkystės iki ristynių, keptinio alaus, jau artėjančių Kurtuvėnų Užgavėnių. Tarp jų – ir trys jau įrašytos į UNESCO Reprezentatyvų žmonių nematerialaus kultūros paveldo sąrašą: kryždirbystė ir jos simbolika Lietuvoje, dainų ir šokių švenčių tradicija Baltijos šalyse bei sutartinės – lietuvių polifoninės dainos.

Savado valdytojas yra Lietuvos Respublikos kultūros ministerija, tvarkytojas – Lietuvos nacionalinis kultūros centras, kuriam talkina kompetentingų kultūros srities žinovų komisija, specialistų tinklas, kultūros, mokslo ir studijų institucijos, nevyriausybinės organizacijos,

saugotojų bendruomenės ir pavieniai asmenys. Prie nematerialaus kultūros paveldo išsaugojimo ir sąvado kūrimo proceso, žinoma, gali ir turi prisidėti visi, todėl kasmet rudenį kviečiama teikti vertybių paraiškas.

Get real time update about this post category directly on your device, subscribe now.

[Subscribe](#)